

Kritéria hodnocení profilové části maturitní zkoušky ve školním roce 2022/2023

Gymnázium, Třeboň, Na Sadech 208

Obory vzdělání:

79-41-K/81 Gymnázium

79-41-K/41 Gymnázium

Při hodnocení profilové zkoušky a stanovení výsledného hodnocení bude maturitní komise postupovat v souladu s:

- vyhláškou č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění pozdějších předpisů,
- pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (součást aktuálního Školního řádu)
- při hlasování o výsledné klasifikaci podle § 74, odst. 10 zákona č. 561/2004 Sb., v platném znění (školský zákon).

Organizace profilové části maturitní zkoušky

1. Profilové zkoušky z českého jazyka a literatury, z anglického, německého a španělského jazyka navazují na společnou část a skládají se z písemné práce a ústní zkoušky. Všechny ostatní profilové zkoušky se konají ústní formou a jsou veřejné (s výjimkou jednání zkušební maturitní komise).
2. Příprava na ústní zkoušku trvá 15 minut, v případě žáků s uzpůsobenými potřebami je doba přípravy upravena dle doporučení pedagogicko-psychologické poradny. Ústní zkouška trvá nejdéle 15 minut.
3. Zkoušení vede zkoušející, přisedící může klást doplňující otázky.
4. Při ústní zkoušce nelze v jednom dni losovat dvakrát stejné téma.
5. Pokud se žák ke zkoušce nedostaví, může svou nepřítomnost řádně omluvit nejpozději do třech pracovních dnů od konání zkoušky. Pokud žák zkoušku z profilového předmětu nekonal, uvádí se v protokolech u příslušného předmětu slovo „nekonal“.
6. Jestliže žák po zahájení zkoušky od jejího konání odstoupí, posuzuje se, jako by byl z dané zkoušky hodnocen stupněm 5 – nedostatečný.

Zkušební maturitní komise

1. Zkušební maturitní komise má stálé členy a další členy. Stálými členy jsou předseda, místopředseda a třídní učitel.
2. Dalšími členy jsou:
 - a) zkoušející, kterým je učitel zkušebního předmětu
 - b) přisedící
3. Místopředsedu a další členy zkušební maturitní komise jmenuje ředitelka školy

- a) pro jarní zkušební období do 31. března školního roku, v němž se maturitní zkouška koná
- b) pro podzimní zkušební období do 30. června předcházejícího školního roku, v němž se maturitní zkouška koná
4. Místopředsedou zkušební maturitní komise je jmenován pedagogický pracovník školy s nejméně pětiletou pedagogickou praxí.
5. Funkce stálého člena a dalšího člena zkušební maturitní komise je slučitelná
6. O hodnocení žáka při zkoušce nehlasuje ten člen zkušební maturitní komise, který nebyl této zkoušce přítomen po převážnou část doby konání zkoušky.
7. V případě krátkodobé nepřítomnosti předsedy zkušební komise při maturitní zkoušce jej zastupuje místopředseda.
8. V případě, že člen zkušební maturitní komise nemůže vykonávat svou funkci nebo se k výkonu své funkce nedostaví, jmenuje orgán, který ho jmenoval, neprodleně po zjištění dané skutečnosti do této funkce jinou osobu splňující předpoklady pro výkon dané funkce.
9. Žák koná zkoušky profilové části maturitní zkoušky a ústní zkoušky společné části před jednou maturitní komisí.
10. S hodnocením všech částí maturitní zkoušky seznámí žáky předseda maturitní komise v den, kdy konal její poslední část.

Hodnocení profilové části maturitní zkoušky

1. Při klasifikaci žáků v profilové části maturitní zkoušky se v souladu se školním vzdělávacím programem hodnotí:

- přesnost a ucelenost osvojení požadovaných poznatků, pojmů, zákonitostí a vztahů a hlavně schopnost je aplikovat
- úroveň provádění myšlenkových operací
- výstižnost, odborná a jazyková správnost a spisovnost ústního projevu

2. Základní kritéria pro hodnocení žáka jsou vyjádřena stupněm prospěchu, v další specifikaci hodnocení jednotlivých profilových předmětů jsou stanoveny další podrobnosti o podkladech k hodnocení:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, plně chápe vztahy mezi nimi. Pohotově dovede vykonávat požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů. Myslí logicky správně, zřetelně se u něj projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní projev je správný, přesný a výstižný, plynulý a správný.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované teoretické i praktické činnosti. Samostatně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů. Myslí logicky, je tvořivý. Ústní projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, učitel klade doplňující otázky. Kvalita výsledků jeho činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků, pojmů a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných činností projevuje nedostatky. Podstatné nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Při aplikaci osvojených poznatků a dovedností se dopouští chyb. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, pojmů a zákonitostí závažné mezery. Při provádění požadovaných činností je málo pohotový a má závažné nedostatky. Při uplatňování osvojených poznatků a dovedností je nesamostatný, dopouští se podstatných chyb. V jeho logice se objevují závažné chyby, jeho myšlení není tvořivé. Jeho ústní projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky, pojmy a zákonitosti neosvojil uceleně, má v nich závažné mezery. Jeho schopnost vykonávat požadované intelektuální a praktické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí se vyskytují časté závažné chyby. Při výkladu jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s pomocí učitele. Jeho myšlení není samostatné, dopouští se zásadních logických chyb. V ústním projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti.

Další specifika hodnocení a organizace jednotlivých profilových zkoušek

1 Český jazyk a literatura

a) ústní část

1. při ústní zkoušce si žák vybírá ze svého seznamu 20 literárních děl ze školního maturitního seznamu,
2. pro ústní zkoušku nelze losovat v jednom dni dvakrát stejný titul,
3. ústní zkouška se skládá:
 - z literární části (rozběr díla a autora + literární kontext),
 - z jazykové a slohové části (5 minut),
4. jednomu zadání odpovídá jeden pracovní list, v rámci jednoho zadání je ověřována schopnost analýzy uměleckého a neuměleckého textu,
5. časový limit pro přípravu na zkoušku je 15 minut, samotná zkouška trvá 15 minut,
6. pro přípravu na dílčí ústní zkoušku „na potítku“ žák obdrží pracovní list se zadáním; žák má možnost si během této přípravy vypracovat poznámky a poté je při ústní zkoušce používat,
7. žák vybírá ze seznamu 20 literárních děl. Lze vybrat maximálně dvě díla od téhož autora. Minimálně dvěma literárními díly musí být v seznamu žáka zastoupena próza, poezie, drama. Z jednotlivých oddílů si žák vybírá daný počet děl:
 - světová a česká literatura do konce 18. století (minimálně 2 literární díla),

- světová a česká literatura 19. století (minimálně 3 literární díla),
 - světová literatura 20. a 21. století (minimálně 4 literární díla),
 - česká literatura 20. a 21. století (minimálně 5 literárních děl).
8. ústní část zkušebního předmětu český jazyk a literatura se skládá ze tří částí. Zkouška se hodnotí podle následujících tří kritérií:
- a) analýza uměleckého textu – max. 16 bodů, min. 4 (pokud získá méně než 4 body, je za ústní zkoušku hodnocen celkově 0 body)
- zasazení výňatku do kontextu díla,
 - téma a motiv,
 - časoprostor,
 - kompoziční výstavba,
 - literární druh a žánr,
 - vypravěč, lyrický subjekt,
 - postavy,
 - typy promluv,
 - veršová výstavba,
 - jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku,
 - tropy a figury a jejich funkce ve výňatku,
- literárně-historický kontext
- literární / obecně kulturní kontext,
 - kontext autorovy tvorby,
- b) analýza neuměleckého textu – max. 8 bodů, min. 3 (pokud získá 2 a méně bodů, je za ústní zkoušku hodnocen celkově 0 body)
- c) spisovnost a slovní zásoba, kultura jazykového projevu – max. 4 body

Maximální dosažitelný počet bodů je celkově v ústní zkoušce **28 bodů**. Minimální dosažitelný počet bodů je celkově v ústní zkoušce 13 bodů (při současném dodržení povinného minima u bodu 8a a 8b) . Při počtu bodů 12 žák neuspěl.

9. celkově trvá zkouška 15 minut (analýza uměleckého textu a literárně-historický kontext 10 minut, analýza neuměleckého textu 5 minut)
10. Tabulka pro přepočet výsledných bodů na známku:

body	známka
28 - 25	1
24 - 21	2
20 - 17	3
16 - 13	4
12 - 0	5

b) písemná část

Cílem písemné práce je ověřit, zda žák dokáže napsat souvislý, myšlenkově ucelený a strukturovaný text, zda se v něm dokáže vyjadřovat v souladu s jazykovými normami a zda umí funkčně nakládat s jazykovými prostředky. Důležité je také to, jak se žák dokáže orientovat v komunikační situaci nastolené v zadání písemné práce.

Hodnocení:

1 Text zcela odpovídá zadanému tématu, komunikační situaci i útvaru. Pravopisné a tvaroslovné chyby se téměř nevyskytují. Slovní zásoba je bohatá a plně funkční. Syntaktická výstavba textu je promyšlená. Text je kompozičně přesně členěn a logicky uspořádán.

2 Text s drobnými odchylkami odpovídá zadanému tématu, komunikační situaci i útvaru. Pravopisné, tvaroslovné a lexikální nedostatky se vyskytují pouze ojediněle. Syntaktická výstavba textu je téměř vždy plně funkční. Kompozice textu je vhodně členěna.

3 Text v zásadě odpovídá zadanému tématu, komunikační situaci i útvaru. Pravopisné, tvaroslovné a lexikální nedostatky se objevují místy, nemají však zásadní vliv na porozumění textu. Místy se vyskytují nedostatky v syntaktické výstavbě textu. Vyskytují se malé nedostatky v logickém uspořádání a členění textu.

4 Text se v některých pasážích od zadaného tématu odklání a téma je zpracováno povrchně. V textu se vyskytují podstatné nedostatky vzhledem k zadané komunikační situaci i útvaru. Pravopisné a tvaroslovné nedostatky se vyskytují ve větší míře. Volba lexika narušuje porozumění textu. Syntaktické nedostatky se vyskytují často a mají vliv na čtenářský komfort. Kompozice textu je nepřehledná a neuspořádaná, což má vliv na čtenářský komfort.

5 Text se nevztahuje k zadanému tématu, reaguje na jinou komunikační situaci a nesplňuje zadaný útvar. Pravopisné a tvaroslovné nedostatky se vyskytují ve vysoké míře. Slovní zásoba je primitivní, nevhodně volená a zcela narušuje porozumění textu. Syntaktická výstavba textu je zcela nepromyšlená, její nedostatky mají zásadní vliv na čtenářský komfort. Text je kompozičně chaotický a nelogicky uspořádaný, což čtenáři znemožňuje orientaci v něm.

2 Cizí jazyky

Podrobné informace o zkouškách také v dokumentu Profilová část MZ 2021/2022 zveřejněná na <https://www.gymtrebon.cz/a-96-mz-2022-zakladni-info-seznam-literatury.html>

a) ústní část

Anglický jazyk

- časový limit pro přípravu na zkoušku je 15 minut, samotná zkouška trvá 15 minut
- během zkoušky a přípravy na ni nejsou povoleny žádné pomůcky

Německý jazyk

- časový limit pro přípravu na zkoušku je 15 minut, samotná zkouška trvá 15 minut
- během zkoušky mají žáci k dispozici pracovní listy, česko-německý a německo-český slovník, zeměpisné mapy, obrazovou přílohu

Španělský jazyk

- časový limit pro přípravu na zkoušku je 15 minut, samotná zkouška trvá 15 minut

- žáci si vylosují jedno z dvaceti témat, ke kterému navíc obdrží kratší článek s otázkami, připraví si osnovu ústního projevu a stručné odpovědi k textu
- během zkoušky mají žáci k dispozici oboustranný překladový papírový slovník
- hodnotí se bohatost slovní zásoby, gramatická správnost, pohotovost reagování, struktura projevu a informační obsah

b) písemná část

Vycházíme z kompetencí stanovených ve Společném evropském referenčním rámci pro jazyky (SERR) – pro AJ je to úroveň B2, pro ostatní cizí jazyky B1. Hodnotí se splnění zadání (obsah a projev), kompetence lexikální a gramatická (včetně prostředků textové návaznosti).

Pro úroveň B2: žák dokáže napsat srozumitelné podrobné texty na širokou škálu témat. Umí napsat pojednání, zprávy, články, úvahové texty, formální i neformální dopisy a jiné slohové útvary, umí předávat informace, obhajovat nebo vyvracet určitý názor.

Pro úroveň B1: žák umí napsat jednodušší souvislé texty specifikované danou úrovní pro jednotlivé jazyky. Dovede vypracovat běžné slohové útvary, jako vypravování, dopis, úvahu, charakteristiku apod. a naplnit je požadovaným obsahem.

Žák si vybírá ze dvou nabízených témat jedno, přičemž každé téma je specifikováno jedním slohovým útvarem. Čas vymezený na zpracování písemné práce je 75 min.

Hodnocení pro AJ a NJ:

1 Žák dodrží požadovanou charakteristiku textu, všechny body zadání jsou jasně a srozumitelně zmíněny a jsou rozpracovány vhodně a v odpovídající míře podrobnosti s ohledem na požadovanou jazykovou úroveň (B2 dle SERR jazyk anglický, B1 druhé cizí jazyky). Text je souvislý s lineárním sledem myšlenek, je vhodně členěný a organizovaný. Rozsah prostředků textové návaznosti je široký a jsou vždy použity správně a vhodně. Drobné chyby ve slovní zásobě, pravopise a v mluvnických prostředcích nebrání porozumění textu a slovní zásoba a pravopis jsou téměř vždy použity správně. Slovní zásoba i rozsah mluvnických prostředků je široký a odpovídá požadované úrovni (B2 AJ, B1 druhé CJ).

2 Žák dodrží požadovanou charakteristiku textu, většina bodů zadání je jasně a srozumitelně zmíněna s ohledem na požadovanou jazykovou úroveň (B2 dle SERR jazyk anglický, B1 druhé cizí jazyky). Text je o jeden interval kratší, je většinou souvislý s lineárním sledem myšlenek, většinou vhodně členěný a/nebo organizovaný. Chyby ve slovní zásobě, pravopise a mluvnických prostředcích většinou nebrání porozumění textu, slovní zásoba, pravopis a mluvnické prostředky jsou většinou použity správně. Rozsah prostředků textové návaznosti (dále PTN) je většinou široký, chyby v PTN nebrání porozumění textu, jsou většinou použity správně a vhodně. Slovní zásoba a rozsah mluvnických prostředků je většinou široký.

3 Žák ve větší míře dodrží požadovanou charakteristiku textu, body zadání jsou ve větší míře jasně a srozumitelně zmíněny s ohledem na požadovanou jazykovou úroveň (B2 dle SERR jazyk anglický, B1 druhé cizí jazyky). Text je o 2 intervaly kratší, je ve větší míře souvislý s lineárním sledem myšlenek, je ve větší míře vhodně členěný a/nebo organizovaný. Chyby ve slovní zásobě, pravopise a mluvnických prostředcích ve větší míře nebrání porozumění textu,

slovní zásoba, pravopis a mluvnické prostředky jsou ve větší míře použity správně. Rozsah prostředků textové návaznosti je ve větší míře široký, chyby v PTN nebrání ve větší míře porozumění textu, jsou ve větší míře použity správně a vhodně. Slovní zásoba a rozsah mluvnických prostředků je většinou omezený.

4 Žák ve větší míře nedodrží požadovanou charakteristiku textu s ohledem na požadovanou jazykovou úroveň (B2 dle SERR jazyk anglický, B1 druhé cizí jazyky). Body zadání nejsou ve větší míře jasně a srozumitelně zmíněny, text je o 3 intervaly kratší. Text není ve větší míře souvislý s lineárním sledem myšlenek, není ve větší míře vhodně členěný a/nebo organizovaný. Chyby ve slovní zásobě, pravopise a mluvnických prostředcích ve větší míře brání porozumění textu, slovní zásoba, pravopis a mluvnické prostředky jsou ve větší míře použity nesprávně. Rozsah prostředků textové návaznosti je většinou omezený, chyby v PTN ve větší míře brání porozumění textu, jsou většinou použity nesprávně a nevhodně. Slovní zásoba a rozsah mluvnických prostředků je ve větší míře omezený.

5 Požadovaná charakteristika textu není dodržena, body zadání nejsou jasně a srozumitelně zmíněny, text je o 3 a více intervalů kratší. Text není souvislý a neobsahuje lineární sled myšlenek, není vhodně členěný a/nebo organizovaný. Chyby ve slovní zásobě, pravopise, mluvnických prostředcích a/nebo PTN brání porozumění. PTN jsou použity nesprávně a/nebo nevhodně, slovní zásoba a mluvnické prostředky jsou omezené a v nedostatečném rozsahu vzhledem k požadované úrovni (B2 dle SERR anglický jazyk, B1 druhé CJ).

Hodnocení pro španělský jazyk:

Maximum bodů, minimum 5,5

Kritéria:

- dodržení tématu - 2 body
- dodržení rozsahu - 2 body
- gramatická správnost - 4 body
- lexikální rozmanitost - 4 body
- pravopis - 2 body
- schopnost vyjádřit názor a argumentovat - 4 body
- logicky strukturovat text - 2 body

Tabulka pro přepočítání výsledných bodů na známku:

bodů	známka
28 - 16	1
15 – 12,5	2
12 - 9	3
8 – 5,5	4
5 - 0	5

Mgr. Anna Koktavá, ředitelka školy

V Třeboni dne 1. března 2023